

Tárgytematika

Félév:	2014/15/1
Tárgynév:	Művelődéstörténet alapjai
Tárgykód:	ANITVA1251
Felelős szervezet neve:	Idegenforgalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA12
Tárgyfelelős neve:	Varga Józsefné Dr.
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

A jelen turizmusa magasan kvalifikált, művelt, széles látókörű, a világban tájékozódni képes munkaerőt igényel. Ezt az ismeretanyagot és képességet adja a művelődéstörténet tantárgy. Az egyetemes művelődéstörténet végigvezeti a hallgatót a kultúra történetén, kiemelve azokat a társadalmi, eszmei, vallási, művészeti jelenségeket, amelyek az egyes korszakokra a legjellemzőbbek voltak. Az egyetemes fejlődési folyamatba ágyazva jelenik meg a magyar művelődéstörténet.

A tantárgy célkitűzése, hogy a hallgatók olyan emberközpontú gondolkodási módszert sajátítsanak el, amely lehetővé teszi a társadalom, a kultúra jelenségei közti összefüggések felismerését, szélesítve ezzel általános műveltségük alapjait. Biztos tudással kell rendelkezniük az európai kultúrát illető szakkifejezések és fontosabb nevek tekintetében, valamint fel kell ismerniük a főbb művészeti stílusirányzatokat. A gyakorlati tudás elsajátíttatása mellett kívánatos cél, hogy minél több hallgatóban megfogalmazódjék a műveltség és a további művelődés igénye.

Tantárgy tartalma:

A művelődéstörténet tárgy szerepe az idegenforgalomban

Európa a X. század táján

A népvándorlás utáni időszak. Európa a magyar honfoglalás idején

2. A magyar műveltség kezdetei

Honfoglalás, kalandozások. Hitvilág, honfoglalás kori művészet

3. A középkor világképe és művészete I.

Államalapítás, a kereszténység felvétele

Nyelvemlékeink, az írás, az első irodalmi alkotások

4. A középkor világképe és művészete II.

Romanika és gótika

Tárgytematika

Félév:	2014/15/1
Tárgynév:	Művelődéstörténet alapjai
Tárgykód:	ANITVA1251
Felelős szervezet neve:	Idegenforgalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA12
Tárgyfelelős neve:	Varga Józsefné Dr.
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Tantárgy tartalma:

A kereszténység szimbolikája a művészetben
A szerzetesrendek kultúrtörténeti szerepe

5. **Az Anjou-kor**

Történelmi folyamatok, irodalmi és művészeti alkotások (kódexek, építészet, szobrászat, festészet). Lovagi kultúra, szerzetesek, iskolák

6. **A magyarországi reneszánsz művelődéstörténeti értékei**

Humanizmus és humanisták Zsigmond és a Hunyadiak korában
A reneszánsz ember világképe. Reneszánsz kultúra az irodalomban, az építészetben, a zenében

7. **A reformáció**

Történelmi, vallástörténeti előzményei
A reformáció irányzatai. Anyanyelvűség, iskolák, irodalmi alkotások

8. **A barokk művészet**

A barokk gondolat- és eszmevilága. Nevelési elvek. Művészeti alkotások

9. **A magyar felvilágosodás kora.** A kulturális élet megélénkülése

A nyelvújítás társadalmi hatása

10. **Nemzeti művelődésünk a reformkorban**

Művészeti irányzatok a 19. század első felében: klasszicizmus, romantika

11. **DOLGOZATÍRÁS**

Az 1848-as forradalmak és a bukást követő évtizedek a magyar művészetekben

A magyar kulturális élet a szabadságharc bukásától a kiegyezésig

12. **A romantika és a realizmus alkotásai hazánkban a dualizmus korában**

Millennium kori építészet, művészet, a tudomány és a technika fejlődése

Tárgytematika

Félév:	2014/15/1
Tárgynév:	Művelődéstörténet alapjai
Tárgykód:	ANITVA1251
Felelős szervezet neve:	Idegenforgalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA12
Tárgyfelelős neve:	Varga Józsefné Dr.
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Tantárgy tartalma:

13. **Kulturális élet Magyarországon a XX. század elejétől a II. világháború végéig**
A Nyugat; az iskolarendszer; a tudomány fejlődése
14. **A XX. század 2. felének kultúrtörténeti folyamatai**
15. **A határon túli magyar kultúrtörténeti emlékeink**

Számonkérési és értékelési rendszere:

A félév **írásbeli vizsgával** zárul. A vizsgára bocsátás feltétele az **aláírás** megszerzése, amelyért a **11. előadáson** a hallgatónak eredményes dolgozatot kell írnia (min. 60%). Amennyiben a hallgató dolgozatának eredménye 91% vagy annál magasabb, úgy megajánlott jegy (4-es, 5-ös) alapján a vizsga alól mentességet **kaphat**. Az aláírás megszerzéséért írt sikertelen dolgozat egyszer javítható.

Az írásbeli vizsgán a tematikában megjelölt témakörök ismeretéről kell számot adni. A vizsgajegy kialakításában a két terület 70 (a kijelölt témakörök ismerete), illetve 30%-os (a zárthelyi dolgozat eredménye) arányban szerepel.

Kötelező irodalom:

**Kósa László (szerk.): Magyar művelődéstörténet
Osiris Kiadó, 1998.**

**Nemeskürty István: Kis magyar művelődéstörténet
Szent István Társulat, 1994.**

**B. Gelencsér Katalin (szerk.): Művelődéstörténet TKT
MMI-Mikszáth Kiadó, 1994.**

Benedek István: A tudás útja. Magyar Könyvklub, 1994.

Dienes István: A honfoglaló magyarok művészete. Budapest, 1980.

**Domanovszky Sándor (szerk.): Magyar művelődéstörténet I-V.
Babits Kiadó, 1989.**

Feuerné Tóth Rózsa: A reneszánsz építészet Magyarországon. Budapest, 1977.

Tárgytematika

Félév:	2014/15/1
Tárgynév:	Művelődéstörténet alapjai
Tárgykód:	ANITVA1251
Felelős szervezet neve:	Idegenforgalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA12
Tárgyfelelős neve:	Varga Józsefné Dr.
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Kötelező irodalom:

- Fügedi Erik (szerk.): **Művelődéstörténeti tanulmányok a magyar középkorból.**
Budapest, 1986.
- A. J. Gurevics: **A középkori ember vilásképe**
Kossuth Kiadó, 1974.
- Kovács Éva: **Árpád-kori ötvösség.**Budapest, 1974.
- Kőszeghy Péter (szerk.): **Magyar művelődéstörténeti lexikon (I.- X.)** Balassi Kiadó, 2010.
- Szabó Júlia: **A XIX. század festészete Magyarországon.** Budapest, 1985.
- Tóth Melinda: **Árpád-kori falfestészet.**Budapest, 1974.
- Zolnay László: **Kincses Magyarország.** Magvető Kiadó, 1977.
- A művészet története sorozat, Corvina
A múlt születése sorozat, Helikon
Az emberiség krónikája sorozat, Officina Nova
- Győr, 2014. augusztus 20.

VARGA JÓZSEFNÉ DR.
egyetemi docens